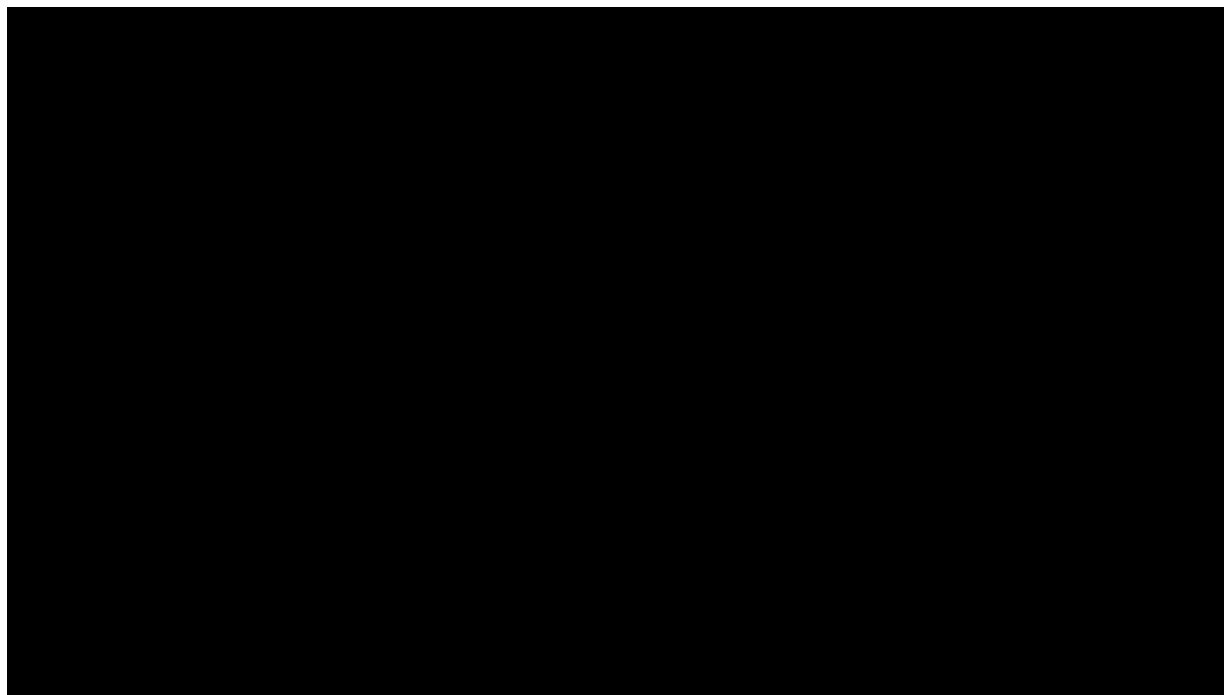

14.09.2023

VIDEO// Podcast „Dă sens banilor”, episodul 7. Despre formare profesională în domeniul financiar-economic

[Toate podcasturile](#) ^[1]

Acest podcast este produs de BNM, în scopul educației financiare a cetățenilor.

Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Dă sens banilor”:

Banca Națională a României (BNR), Banca Națională a Moldovei (BNM), Academia de Studii Economice de la București (ASE) și Academia de Studii Economice a Moldova (ASEM) au lansat în această vară programul „Școala finanțelor moderne”. Câteva zeci de studenți moldoveni la economie vor merge anual în România ca să întâlnească comunitatea financiar-economică. Chiar în aceste zile în România sunt studenți din R. Moldova la cea de-a doua ediție a programului. Puteți să ne descrieți ce gânduri și emoții ați avut când a pornit totul?

Nicolae Istudor: Mulțumesc pentru invitație. Bună ziua tuturor. Eu vă spun că emoțiile sunt pentru mine de fiecare dată destul de mari când este vorba de studenții și cadrele didactice ale Academiei de Studii Economice din Moldova. De ce? Pentru că pe noi, cele două instituții de stat economice, cele mai mari din țările noastre, ne leagă profesorul nostru și rectorul nostru Paul Bran. Așa cum știm cu toții, dl rector a înființat Academia de Studii Economice a Moldovei, după care 1996 a ajuns rectorul Academiei de Studii Economice din București. Dar pe lângă această legătură, să știți că noi am păstrat relația tot timpul cu Academia de Studii Economice a Moldovei. Nu numai prin faptul că eu personal sunt Doctor honoris causa al ASEM, dar ne întâlnim cel puțin de două ori pe an în conferințe comune. Și de aici a plecat și proiectul despre care discutați dumneavoastră. De fapt, trebuie să recunosc că inițiativa nu a aparținut neapărat universităților, ci băncilor centrale ale celor două țări. E vorba de cei doi guvernatori, Mugur Isărescu, guvernatorul BNR, și guvernatorul BNM, Octavian Armașu. La întâlnirea din 25 aprilie 2023, împreună cu noi, cei doi rectori, am stabilit să pornim acest

proiect, pe care am dori să-l continuăm și anii următori. Așa cum am spus, e vorba de două serii pe an de studenți însoțiți de cadre didactice, 14 au fost în iulie, 14 se află acum iaci, ne întâlnim cu ei la ASE, prezentându-le din experiența noastră și, dacă vreți, stând la dispoziția dâșilor cu răspunsuri la întrebările pe care le au. Prima serie a fost foarte mulțumită de ce a văzut, atât la ASE, cât și la celelalte instituții pe care le-a vizitat, și aici vorbim de Banca Națională a României, Biroul Național de Statistică, Academia Română, adică au văzut instituții foarte, foarte importante.

Dacă privim lucrurile un pic mai larg și v-aș întreba ce are de câștigat învățământul economic al țărilor noastre de la acest program, ce ați spune?

Nicolae Istudor: Păi, în primul rând, este o recunoaștere a relațiilor noastre mai mult decât prietenești, mai degrabă de frăție. În al doilea rând, este vorba de faptul că studenții noștri se întâlnesc. Trebuie să vă spun că noi avem și un program de dublă diplomă la Facultatea de Relații Internaționale, acolo unde avem o grupă de 25 de studenți care se comportă foarte, foarte bine. Prin aceste schimburi de experiențe se creează și prietenii, pentru că, de ce nu, relațiile dintre oameni sunt cele care până la urmă rămân, relațiile instituționale.

Cum ați caracteriza ceea ce se întâmplă acum în învățământul economic din spațiul românesc? Care sunt lucrurile care vă bucură?

Nicolae Istudor: Pe mine mă bucură faptul că în ultimii ani simt o solicitare tot mai mare din partea absolvenților de liceu pentru academia noastră. De exemplu, în sesiunea de vară am admis în jur de 6000 de studenți, ceea ce înseamnă cam 8 la sută din absolvenții de liceu cu diplomă de BAC. Dintre aceștia, 199 sunt români de pretutindeni, inclusiv frații noștri de peste Prut. Sigur că în toamnă din nou am avut o admitere bună și asta înseamnă că învățământul economic românesc este recunoscut și asta în condițiile în care, știți foarte bine, la fel ca și în situația Moldovei, tinerii noștri, o parte din ei aleg să studieze în străinătate. Indiferent de asta, foarte mulți aleg ASE și știu ei de ce, nu trebuie să mai spun eu. La fel, văd un trend foarte frumos legat de internaționalizarea atât a studenților, cât și a cadrelor didactice. Avem aproape 500 de studenți care merg cu burse Erasmus și vreau să vă spun că după pandemie, pentru că în pandemie am avut ceva probleme, dar după pandemie colegii noștri se duc tot mai mulți la stagii de pregătire în străinătate și parteneriatele noastre cu universitățile din străinătate, bine preponderent din zona Europei, sunt din ce în ce mai numeroase, dar nu numărul contează, ci ceea ce facem în aceste parteneriate, rezultatele acestor parteneriate. Cam aceste două lucruri le văd eu pozitive și încă faptul că avem o relație bună cu mediul economico-social.

Și dacă vorbim despre provocări, la care încă credeți că ar avea de muncit mediile academice din țările noastre?

Nicolae Istudor: Bine, la noi acum o provocare majoră este armonizarea normelor interne cu prevederile Legii 199 a învățământului superior. Știți că de la început de septembrie avem o lege nouă și trebuie să armonizăm normele noastre interne cu ce prevede legea națională. Sunt foarte multe acte normative pe care trebuie să le emitem, astfel încât să respectăm prevederile noii legi. La fel cum tot ca provocare iau și ca o temă de cercetare, dacă vreți, pentru toate cadrele didactice și poate pentru toate universitățile, nu numai cele economice, să armonizăm planurile de învățământ și să armonizăm partea ce ține de aplicații practice cu ce se întâmplă în mediul economico-social, adică îmbunătățirea planului de învățământ să țină cont de ceea ce solicită mediul de afaceri pentru că suntem într-o evoluție continuă pozitivă, zic eu, din punct de vedere economic, la fel cum trebuie să ne inspirăm, de ce nu, și de la partenerii noștri din străinătate pentru a lua exemplele pozitive pe care, sigur, le putem adapta la condițiile noastre interne.

Ați vorbit despre diferențe și aș vrea să vă întreb cât de mari vi se par diferențele între instruirea economică românească și cea din Moldova?

Nicolae Istudor: În ceea ce ne privește pe noi, cele două academii, să spunem, nu sunt diferențe majore. Și să știți că eu vă spun această informație pornit de la acel program de dublă diplomă din cadrul Facultății de relații internaționale. Studenții din Republica Moldova sunt la fel de buni ca și studenții noștri, nu vedem o diferență majoră. Sigur că am putea să spunem că poate noi suntem un pic mai înainte atât cu procesul de internaționalizare, cât și cu procesul de îmbunătățire a relațiilor cu mediul economico-social. Aici poate că mai e de lucrat în învățământul economic din Moldova și nu numai în învățământul economic. Pentru că, încă o dată, la pregătirea unui student trebuie să înțelegem că trebuie să participe trei actori principali: familia, pentru că de acolo trebuie să plece educația pornind de la cei șapte ani de-acasă, de la educația la grădiniță, apoi învățământul preuniversitar, universitar, și mediul economico-social, incluzând aici obligatoriul și instituțiile statului. Dar în principal trebuie să participe la formarea studenților și organizațiile economice, pentru că ele sunt cele care profită de rezultatul muncii noastre, adică absolvenții noștri trebuie să răspundă cerințelor din zona economico-socială, și aici trebuie să se implice

Dacă e să vorbim acum de restul lumii, sunt mari aceste diferențe?

Nicolae Istudor: Vorbeam un pic mai devreme despre faptul că nu putem să ne dezvoltăm noi, universitățile românești, și nici cele din Moldova fără să se țină cont de procesul de internaționalizare. Trebuie să creștem numărul de parteneriate, și nu numai cantitativ, ci și calitativ, și aici ași vedea, sigur eu risc un pic spunând aceste lucruri, dar nu văd o diferență prea mare între cadrele didactice din România și cadrele didactice din Europa, din universitățile din Europa, din punct de vedere al pregătirii teoretice. Adică, vreau să vă spun că foarte mulți colegi de-ai noștri tineri au stagii de pregătire de 3, de 6, de 9 luni, de un an în universitățile din străinătate. Vin cu experiența universităților bune din Europa și o implementăm foarte bine în Academia de Studii Economice. Avem o problemă, și trebuie să o recunoaștem, și asta o solicită și studenții noștri la fiecare întâlnire pe care o avem noi cu studenții, și noi avem cel puțin 2 întâlniri semestriale, ei spun: Domnule, am vrea să punem accentul mai mult pe studiul de caz și aici cred că suntem un pic în urma universităților din Europa și cele mari din lume. Și ceea ce vă spuneam un pic mai devreme, la acest proces trebuie să participe și reprezentanții din mediul economico-social. Adică, internship-urile pe care le organizăm împreună trebuie să fie organizate cu o monitorizare foarte, foarte clară și riguroasă atât din partea universității, cât și din partea mediului economico-social. Suntem deschiși, și cred că și universitățile din Republica Moldova ar trebui să facă același lucru, eu mă uit pe ceea ce aprobăm în fiecare semestru, aprobăm cadre didactice invitate din străinătate. Lista ceea este din ce în ce mai mare. Legea noastră românească a prevăzut ceva foarte, foarte bun pentru noi, ordinatorii de credit, ca să putem să invităm un profesor din străinătate nu mai mergem acum cu achiziții de bilete și așa mai departe. Prevede că putem aloca o sumă forfetară, adică îl plătesc pe profesorul din Germania, să spunem, cu o sumă forfetară. Va fi mulțumit și încheiem contractul cu dânsul, vine și ține o parte sau un curs integral într-o perioadă de timp pe care o alegem împreună și acoperim numărul de ore prevăzute în plan de învățământ. Cam aici trebuie să avem noi discuția, astfel încât să putem să recuperăm acest decalaj. Dar, ca rezultat al muncii noastre, trebuie să recunoaștem că până la urmă și colegii noștri din străinătate care vin să predea la noi la ASE recunosc că avem copii foarte buni, iar absolvenții noștri sunt buni către foarte buni. Și mediul de afaceri au aceeași părere despre absolvenții noștri.

Vorbeați despre internaționalizare, de aceea aș vrea să abordez un aspect care la fel mi se pare foarte important: Ați putea spune unui student de-al dumneavoastră, bunăoară, că dacă reușești să iei diploma noastră, toate ușile îți sunt deschise?

Nicolae Istudor: Da, fără doar și poate nu am nici o rețineră să-i spun, pentru că odată cu aderarea României la Uniunea Europeană diploma este recunoscută. Dar acum să știți un lucru, am discutat de fiecare dată când avem întâlniri aici și cu Consiliul consultativ, dar și cu reprezentanți din mediul de afaceri, am discutat această problemă: ce trebuie să pregătim noi? Trebuie să pregătim un om pentru viitor. Un om, nu știu dacă cu litere mari sau mici, dar un cetățean cu responsabilitate care să fie și bine pregătit. Ce trebuie să facă acest absolvent? Să se adapteze foarte rapid la condițiile pe care le impune locul de muncă unde se angajează. Din acest punct de vedere absolvenții noștri nu au probleme majore. Nu vorbesc doar de studenții de la științe economice, vorbesc despre absolvenții de studii universitare din România. Ca atare nu trebuie să aibă nici o rețineră că nu fac față în străinătate. Dar, dacă vreți, dorința mea este ca să pregătim acești oameni bine instruiți pentru economia României, astfel încât să contribuie la creșterea economică a României. Pe cât posibil. Nu putem să limităm plecările din țară. Dar mi-aș dori să rămână câți mai mulți aici în România și să folosească experiența, tot ceea ce a învățat, și bineînțeles și investiția făcută de statul român, fiind universități de stat, să fie cumva valorificată de către economia noastră națională.

Acum vă propun să ne uităm nu pic mai atent la lumea reală și permiteți-mi să vă întreb: cum se adaptează învățământul universitar economic la provocările care vin din lumea reală?

Nicolae Istudor: Vedeți dumneavoastră, mi-aduc aminte de conferința din 25 aprilie în acest an în care, în expunerea mea, am spus că sunt prea multe crize în doi ani. Și enumeram eu criza alimentară, criza energetică, criza militară și poate și altele, la care cu greu o economie poate să facă față. Am învățat în același timp și din aceste crize. După mine toate sunt foarte importante și la fel periculoase, dar aș alege pandemia prin care am trecut, care și ne-a învățat ceva. În pandemie am simțit eu, omul care a fost în fiecare zi la programul vechi, chiar dacă puteam să lucrăm și de acasă, și nu m-am simțit confortabil, dar poate o să mai revenim la aceste discuții, am învățat și am realizat că putem să fim uniți, să fim uniți și să ne înțelegem unii pe alții. Ne-am înțeles mult mai bine în pandemie, noi colegii, cadrele didactice, cadrele didactice cu studenții, studenții între ei și atunci s-a creat ceva care la un moment dat prea că e greu să se întâmple – fiecare ne vedeam de drumul nostru. Această pandemie ne-a dovedit că trebuie să fim mai înțelegători și trebuie împreună, echipa formată din întreaga comunitate universitară, să trecem prin aceste crize. Am mai învățat ceva: am mai învățat că investițiile în tot ce înseamnă platforme IT nu au fost în zadar. Și aici trebuie să folosim tot ce am creat în această pandemie, dar cu o condiție, să folosim în completarea prezenței fizice a studentului la clasă. Pentru că educația nu

înseamnă numai a transmite cunoștințe, ci este și comunicarea, respectiv dacă vreți, eu spun așa și studenților noștri că noi, profesorii, suntem a doua categorie de părinți, care le vrem numai binele, nu le vrem rău studenților. La fel cum nu le dorim rău copiilor noștri.

Să vorbim despre legăturile dintre economia unei țări și învățământul economic. Cum ați defini rolul teoreticianului, cercetătorului în progresul economic al unei țări? Ce e de datoria lui să facă?

Nicolae Istudor: Vedeti dumneavoastră, de unii singuri nu puteam face nimic. Așa cum am spus un pic mai devreme, trebuie să se lucreze în echipă. Știu că economiștii atrag atenția asupra unor aspecte din zona economică, dar la fel de adevărat e că într-o echipă de cercetare, dacă vrem să fundamentăm soluții de care să țină cont guvernele și descendenții politici, trebuie să avem ambele componente, componenta economică, politică și juridică. Chiar trei componente. Și atunci de aceea în ultimul timp văd solicitări și din zona mediului de afaceri, dar și din zona organizațiilor publice de cercetare teme complexe, teme interdisciplinare, multidisciplinare, la care trebuie să participe echipe complexe de cercetători. Sigur că economistul are rolul de a, cum spunea la un moment dat un prieten care e inginer: voi ne trageți de mână să nu cheltuim banii anapoda, să nu cheltuim nesăbuit. Bun, acesta este rolul unui economist care trebuie să aibă curajul să spună: aceste cheltuieli sunt justificate, aceste nu sunt justificate. Și să aibă în spate și o fundamentare tehnico - economică, pentru că așa fiecare ne putem spune părerea, dar dacă avem o fundamentare tehnico-economică și venim și cu rezultatele analizei, și cu propuneri, atunci probabil că și interlocutorii noștri, indiferent dacă vin din zona publică sau privată, vor ține cont de propunerile noastre. Să știți că eu simt că în ultimul timp lucrurile merg în această direcție, avem foarte multe proiecte de cercetare cu mediul economico-social, altele propuse de către reprezentanții din zona privată: și pe zona de vânzări, și pe zona de producție, și pe zona aviculturii. Și la solicitarea dâșilor noi am realizăm cercetarea, la fel cum facem o serie de cercetări și pentru organizațiile publice, fără doar și poate, atâta timp cât ne solicită.

Dacă într-un guvern sunt economiști buni, lucrul acesta se simte? Cum credeți?

Nicolae Istudor: Un guvern nu poate să existe fără economiști, după părerea mea. Sigur că trebuie să vedem unde sunt domeniile care necesită strict reprezentanți din mediul tehnic și acolo unde e nevoie de economiști. Fără doar și poate trebuie să fie economiști. Nu putem să conducem o țară decât în sensul utilizării resurselor cu maximă eficiență și desigur să avem fundamentate atât bugetele, cât și prioritățile noastre economice care să vină dintr-o analiză, așa cum am spus un pic mai devreme tehnico-economică, cu justificări foarte clare. De ce trebuie să investim într-un domeniu sau în altul? E foarte important să stabilim prioritățile. Fiecare guvern trebuie să stabilească prioritățile. De la priorități pornim, ca să fundamentăm bugete. Și atunci bugetele nu se pot elabora decât de economiști, astfel încât să poată contribui la dezvoltarea economică a țării

În România cât de des sunteți solicitat să veniți cu sfaturi, prognoze, strategii?

Nicolae Istudor: Nu am simțit, dacă vreți, o eliminare a noastră sau înlăturare din sfera aceasta a deciziilor. Ba din contra, avem la Academia de Studii Economice aproape săptămânal conferințe la care participă toți cei trei actori care sunt interesați. Aici vorbim de mediul social, de mediul de afaceri, de universități și mediul de cercetări și, respectiv, de instituțiile statului. Sigur că decizia politică este în zona politică, dar și noi suntem obligați, universitățile, să punem la dispoziția statului o serie de analize și, respectiv, de sugestii care să ducă la dezvoltarea economică a țării. Am avut chiar și proiecte, am participat la analiza pentru elaborarea strategiei naționale de redresare și reziliență. Participăm pe anumite zone, inclusiv pe zona agriculturii. Eu mă refer la agricultură tot timpul pentru că aceasta este prima dragoste, eu fiind specialist în economia agrară. Deci, când ni se solicită să fundamentăm propunerile tehnico-economice de care au nevoie conducătorii din acea zonă. Dar să știți că și pe zona finanțelor, pe toate domeniile am avut solicitări din partea reprezentanților atât din zona privată, cât și din zona publică. Au fost luate în calcul sigur că uneori, decizia politică ținând cont și de alte impedimente, deci n-au fost preluate chiar toate propunerile. Eu personal nu simt că suntem dați la o parte în această decizie. De fiecare dată am spus-o și în aula academiei, și dumneavoastră că universitățile, noi, Universitatea de Studii Economice, trebuie să rămână deschise pentru a participa la acest proces, pentru că până la urmă, mai ales universitățile de stat, suntem finanțați de sistemul public și trebuie să dăm și noi ceva economiei.

Să revenim pentru un moment la crize. Pandemia, războiul, inflația, criza costului vieții – cu ce sentiment ați urmărit aceste crize?

Nicolae Istudor: Am urmărit, spuneam puțin mai devreme, cu un sentiment nu prea plăcut criza pandemică a covidului. Spun așa și îmi aduc aminte nu cu plăcere cum intram în Academia de Studii Economice, eram singur, parcă intram într-un cimitir. N-aș vrea să mai întâlnesc așa ceva. Nu era țipenie de om. Era o liniște deranjantă pentru mine. Abia am

așteptat începutul anului universitar 2022-2023 ca să văd din nou copiii în școală și toată zarva care o fac cei tineri când sunt într-un mare număr, destul de mare. Urmăresc ca specialist și criza alimentară și nu o văd cu ochii chiar buni, pentru că este o criză care afectează pe toată lumea, inclusiv pe cei cu venituri mici. Dacă ne uităm, de fapt criza alimentară nu a apărut de ieri, de azi, a apărut de foarte mult timp, după anii 2010 dacă ne uităm pe datele statistice a început creșterea prețurilor. Din punct de vedere al prețurilor, criza alimentară este din acea vreme. La energie nu prea mă pricep și nu aș vrea să mă pronunț, dar la agricultură, dar și industria alimentară pot să spun câteva lucruri. Până la urmă, atât noi, cât și Republica Moldova având potențial agricol bun, cu teren agricol fertil am putea să valorificăm avantajele acestei crize cu un pic de dibăcie și cu producție competitivă pe piață din punct de vedere cantitativ cât și calitativ, pentru că prețurile produselor agroalimentare au crescut într-atât de mult încât poate să devină o rampă de creștere fantastică pentru țările așa cum le numeam noi înainte – agrare, care sunt considerate ca țări subdezvoltate sau în curs de dezvoltare. Sunt discutabile și chestiile de înlocuitori la alimente, chestiunile pe care le vede și care s-au dezbătut în ultimul timp în România. De exemplu, există potențial suficient de a produce mâncarea pentru noi, cât mai suntem undeva aproape 20 de milioane de locuitori, cât și pentru export, dar încă o dată, trebuie să existe programe de dezvoltare și de susținere a agriculturii în favoarea fermierului, nu în favoarea celorlalți participanți de pe filiera produsă.

Vă invit acum pe terenul perspectivelor, previziunilor, să ne uităm în viitor și să răspundem la întrebarea ce urmează, cum ați descrie dumneavoastră ceea ce vedeți în față la momentul actual?

Nicolae Istudor: Eu sunt încrezător! Sunt încrezător pentru faptul că mă uit la ce avem în curtea noastră. Mă uit la tineri care încă doresc să învețe. Avem tineri, peste 6 mii anul acesta, care au venit să se înscrie la studii superioare, ceea ce înseamnă că vor să învețe. Și dacă vor să învețe, cred eu că în viitor o să aibă de câștigat acea țară care pregătește oameni adevărați, instruiți, pregătiți, care-și iubesc aproapele și țara.

Ce sfaturi ați avea pentru stat și pentru cetățeni?

Nicolae Istudor: Pentru stat, poate ar fi bine să găsim soluții să-i finanțăm mult mai bine pe copiii care vin din mediul rural. Nu mi-e frică să spun că sunt suflete mai curate, sunt oameni mai dornici de a se afirma, dar e trist că în ultimul timp foarte puțini ajung în învățământul superior. E bine să facem de așa natură ca să-i sprijinim, să-i aducem pe cei care sunt capabili, că nu toți poate au calitatea de a intra într-un proces de învățământ superior. Pentru cetățeni, ce să spun?! Trebuie să-i iubească ca pe o familie, să-i înțeleagă pentru că e o perioadă grea, foarte grea, să-i ajute cu absolut totul ce e posibil, astfel încât să poată să devină acei oameni bine pregătiți, care să asigure bunul mers al lor în țara noastră.

În podcastul nostru avem o rubrică despre bani pe scurt. Vă propun să participați la ea. Sunteți gata?

Nicolae Istudor: Da!

La ce servesc economiștii?

Nicolae Istudor: Economiștii ne ajută să nu cheltuim nesăbuit și, desigur, împreună cu inginerii trebuie să dezvolte afaceri profitabile.

Trei probleme majore ale economiei mondiale care ar fi?

Nicolae Istudor: Dacă am lua în ordine, cred că ar fi criza alimentară, energetică, militară și aș mai zice schimbările climatice. Sunt mult mai multe.

Trei probleme majore ale învățământului economic?

Nicolae Istudor: Dacă am vorbi despre învățământul românesc, deși nu ar trebui să ne plângem toată viața, dar asta este viața, este o subfinanțare a învățământului în general și, în special, al celui economic, probleme legate de armonizarea cu ce se întâmplă pe piața internațională și, respectiv, a treia – asigurarea viitorului profesoral cu tinerii cel mai bine pregătiți. Noi avem un program la Academia de Studii Economice în care pe cei mai buni absolvenți de la programul de master îi orientăm către programe de doctorat, scoatem posturi la concurs și îi angajăm ca asistenți de cercetare cu condiția să rămână în asistența universitară după absolvirea programului de doctorat. Și începe să dea roade acest program.

Ce notă ați da dumneavoastră nivelului la care a ajuns instruirea economică în spațiul acesta?

Nicolae Istudor: Trendul meu este tot timpul de a da în sens crescător și atunci aș da între 8 și 9, dar nu m-aș duce peste 9.

Cum ați explica, pe de altă parte, nevoia educației financiare?

Nicolae Istudor: Așa cum știți, noi avem și o zi națională a educației financiare, dacă nu mă înșel este 11 aprilie, care a fost legalizată de instituția prezidențială în anul 2021. În fiecare an organizăm conferință cu acei trei parteneri: Academia de Studii Economice, Autoritatea de Supraveghere Financiară și Asociația Bancilor împreună cu Banca Națională a României. În fiecare an la cele trei instituții organizăm o conferință și dorim să atragem atenția că trebuie să cheltuim cu responsabilitate. Nu ne putem credita dacă nu avem garanția că putem să plătim acel credit. Noi, economiștii, avem un model-stil: te creditezi atunci când rata profitului este mai mare decât rata dobânzii. Or, când te creditezi ca familie, nu văd unde ar fi rata profitului ca să plătești rata dobânzii și nu pentru credite de consum.

Modele în lume sunt diferite, ce modele de educație financiară li s-ar potrivi țărilor noastre?

Nicolae Istudor: Modele noi putem lua, dar trebuie să ne uităm la condițiile interne. Nu neapărat din punctul de vedere al situației economico-financiare, educației financiare ș.a.m.d. Mi-ar plăcea în viitorul apropiat să ne apropiem de un nivel de dezvoltare ca în Polonia. Poate că asta ar fi ținta României, care cel puțin pe zona noastră, a agriculturii, este apropiată de noi ca structura suprafețelor și a producției. Dar nu este un model pe care trebuie să îl luăm mote-a-mote. Noi trebuie să ținem cont de particularitățile țării noastre și, desigur, să luăm ce este bun și de la țările Uniunii Europene și nu numai. Încă o dată, nu cred că pot fi preluate modelele ca atare în totalitate, ci trebuie să fie adaptate la ceea ce se întâmplă la noi.

Trei priorități pentru rectorul ASE București Nicolae Istrudor care ar fi?

Nicolae Istudor: Dacă vorbesc ca rector, atunci mi-aș dori să reușesc să continui proiectele investiționale și aici suntem în etapa de deschidere a unui cămin modern pentru studenți, renovarea clădirii „Mihai Eminescu”, avem și construirea, de fapt, a unui centru de excelență în digitalizare în cadrul clădirii de cibernetică. O avem chiar în hotărârea de guvern și în programul de guvernare să modernizăm acolo clădirea și să facem poate cel mai mare centru de digitalizare din România. Și, de ce nu, așa cum spuneam mai devreme, să continui cu acest trend de pregătire a tinerelor cadre didactice care să asigure viitorul universității noastre, așa cum am reușit s-o facem în ultimii ani.

Mulțumim, dle rector. Vă mai așteptăm la podcastul „Dă sens banilor”.

Tags

[podcast](#) ^[2]

[da sens banilor](#) ^[3]

[podcastul](#) ^[4]

[Podcast de educație financiară](#) ^[5]

[Invitat guvernatorul BNM](#) ^[6]

[invitat Alexandru Savva](#) ^[7]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/65744>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md/ro/content/podcasturi> [2] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=podcast](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=podcast) [3]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=da sens banilor](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=da%20sens%20banilor) [4] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=podcastul](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=podcastul) [5]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Podcast de educație financiară](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Podcast%20de%20educa%C7Eie%20financiar%C483) [6] <http://www.bnm.md/en/search?>

[hashtags\[0\]=Invitat guvernatorul BNM](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Invitat%20guvernatorul%20BNM) [7] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=invitat Alexandru Savva](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=invitat%20Alexandru%20Savva)